

mindelighed, troer jeg ikke, at Examinationen har stort at betyde, den vil blive i høieste Grad overfladisk og løs, og det er en anden Side, som meget let vil komme frem. Den ærede Ordfører gjorde ligesom der i Erasmus Montanus siges om Peer Zverfen, idet han ikke alene anførte Grundene for sin Opfattelse, men ogsaa anførte de Grunde, som vi ville fremsføre derimod; men jeg troer dog, at de sidste ville lyde lidt forskjelligt, naar vi selv anføre dem, end naar han anfører dem. Naar det ærede Medlem saaledes sagde, at vi meente, at Manuductionen vilde florere under Examens-commissioner, og derpaa vilde vise, at den nepop flourer under den nuværende Tilstand, glemte han at fremsætte, af hvad Art den Manuduction vil blive, som let vil fremkaldes ved Examenscommissioner. De Studerende, der skulle tage Examen, ville naturligt søge at skaffe sig Underretning om de Fordringer, der stilles af Examenscommissionen, og dette vil opnaaes ved at overvære Examen, opfrive de Spørgsmaal, der gives osv. Manuducteurerne vilde saaledes efterhaanden kunne levere de Studerende Anvisning paa, hvad der fordres. Hvis nu dette er forskjelligt navnlig i Henseende til Omfang fra den Forberedelse, som gives de Studerende ved Universitetet, ville saa ikke Mange af de Studerende sjerne sig fra Universitetet? Vilde de ikke gaae den lettere Vej at tilegne sig, hvad der behøves gennem Manuducteurs Vejledning fremfor den langsommere og tungere, men lærerigere Vej gennem Universitetet? Vilde de ikke lade sig nøie med det mindste Quantum, der fordres, idet der altid vil findes Folk, der ville indrette sig paa at vejlede dem deri. Det er altsaa ikke den Manuduction, der hjælper de Studerende til grundigt at tilegne sig, hvad de skulle lære, men det er den Manuduction, der bestaaer i at forfotte dem Veien, der vil fremblemfte. Det kan fremdeles heller ikke undgaaes, at disse Examinatorer vilde give Examen en vis praktisk Charakter. Det nævnte det ærede Medlem som en Fordeel, jeg troer ikke, det er det; jeg troer, at man gjør bedst i først at tilegne sig et virkeligt videnskabeligt Grundlag, før man gaaer ind paa dets praktiske

Anvendelse. Fordringen ved Proven maa da formeentlig være, at man besidder en grundig theoretisk Indsigt; men skal denne Prøve ledes af Mand, der have en overveitende praktisk Retning, saaledes at Examinationen væsentlig kommer til at prøve, om man har tilegnet sig Videnskabens Resultater, kan anvende dem praktisk, troer jeg, at man istedetfor at fremme et videnskabeligt Studium har gjort Sit til at ødelægge det. Jeg troer at turde paastaae, at for alle vore Geistlige og høiere juridiske Stillinger er en saadan grundig theoretisk Indsigt nødvendig; hele vor Dommerstand vil ikke kunne undvære den, ja, hele vor overordnede juridiske Embedsstand vil lide ubodelig Skade og derigennem ogsaa Landet, hvis man ved en saadan Institution svækkede dens theoretiske, videnskabelige Dygtighed. Og naar man seer hen til, hvorledes det har stillet sig i de Lande, hvor man har saadanne Examenscommissioner, troer jeg ogsaa, at Erfaringerne derfra tale derimod. Det kan ikke være flere af de Herrer ubekjendt, at der i Tydskland fra mange Sider har hævet sig stærke Stemmer mod Examenscommissioner, og at man i Belgien, hvor de have været indførte under forskjellige Former, er vejet tilbage derfra. Jeg troer og fastholder altsaa, at de foreslaaede Examenscommissioner ere skadelige for det videnskabelige Studium, at de vilde løsrive de Studerende fra et omhyggeligt grundigt Studium ved Universitetet, at de vilde gjøre Proven løs, overfladisk og upaalideligt, og at de altsaa vilde have en aldeles modsat Virkning af den, som det ærede Medlem troer, de vilde medføre. Derimod indrømmer jeg, og det er indrømmet fra alle Sider, at der ved de nuværende Examiner, som ved enhver menneskelig Institution, findes Mangler, men dem skal man søge at afhjælpe ved saadanne Midler, ved hvilke de virkelig kunne afhjælpes. Jeg troer, at Meget vil kunne afhjælpes ved den i Loven foreslaaede Censurindretning med Udvalgets Tilføielse. Naar der ved enhver Examination skal være 2 Censorer tilstede, og naar disse Censorer faae Ret til i Forening med Examinatorerne at bestemme de skriftlige Spørgsmaal, vilde de kunne faae en væsentlig Indflydelse paa hele Examinationens Gang, saa at man der-